ECLI:LV:CERT:2017:1213.C11043017.1.S
NORAKSTS
Lieta Nr. C110**43**017

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā

Cēsīs 2017. gada 13. decembrī
Cēsu rajona tiesa:
tiesnese D. Ročāne

izskatīja rakstveida procesā civillietu **/pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam.**

A p r a k s t o š ā d a ļ a

Tiesā 2017. gada 27. janvārī saņemta /pers. A/ (turpmāk-prasītāja) maza apmēra prasība pret /pers. B/ (turpmāk-atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam.

Prasības pieteikumā prasītāja norādījusi, ka pusēm ir kopīgs dēls /pers. C/, dzimis /datums/. Laulība ar atbildētāju nav reģistrēta, bet dzīvo kopā.

Atbildētājs nenodrošina dēlu, nedod līdzekļus viņa uzturam, nav iegādājies arī bērnam nepieciešamo pārtiku, apģērbu, apavus, rotaļlietas un citas nepieciešamās lietas.

Prasītājas rīcībā esošie līdzekļi nav pietiekami, lai nodrošinātu viņas faktiskā ikdienas aizgādībā esošā bērna vajadzības.

Prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus dēla uzturam valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā līdz bērna pilngadībai.

Prasītāja lūgusi noteikt nekavējošu uzturlīdzekļu piedziņu ar prasības iesniegšanas dienu tiesā.

Ar tiesneses 2017. gada 3. februāra lēmumu pieņemts prasītājas prasības pieteikums par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam un ierosināta civillieta. Prasītājas prasības pieteikumu nolemts izskatīt rakstveida procesā un noteikts, ka sprieduma noraksts saņemams tiesas kancelejā 2017. gada 21. jūlijā.

Atbildētājam tiesas dokumenti - prasības pieteikuma noraksts un paskaidrojuma veidlapa 2017. gada 8. februārī nosūtīti uz viņa norādīto uzturēšanās adresi Īrijā ar Īrijas kompetentās iestādes starpniecību saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{2} panta pirmās daļas 1. punktu un pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 13. novembra regulas (EK) Nr. 1393/2007 par tiesas un ārpustiesas civillietu vai komerclietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs (dokumentu izsniegšana), un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1348/2000 4. pantu, nosakot termiņu rakstveida paskaidrojumu sniegšanai 30 dienas, skaitot no dienas, kad prasības pieteikums izsniegts atbildētājam.

Izskatot lietu rakstveida procesā 2017. gada 21. jūlijā, pārbaudot lietā iesniegtos rakstveida pierādījumus to kopumā, tiesa konstatējusi, ka tiesā līdz lietas izskatīšanai – 2017. gada 21. jūlijam nav saņemta informācija par tiesas nosūtīto dokumentu izsniegšanu atbildētājam.

Ar tiesas 2017. gada 21. jūlija lēmumu nolemts atlikt lietas izskatīšanu un noteikt lietas izskatīšanu rakstveida procesā 2017. gada 13. decembrī, atbildētājam atkārtoti nosūtot prasības pieteikuma norakstu, paziņojumu, paskaidrojuma veidlapu uz viņa norādīto uzturēšanās adresi Īrijā ar Īrijas kompetentās iestādes starpniecību, nosakot termiņu rakstveida paskaidrojuma sniegšanai 30 dienas, skaitot no dienas, kad prasības pieteikums izsniegts atbildētājam.

Prasītājai saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmās daļas noteikumiem paziņots par sprieduma noraksta saņemšanas datumu tiesas kancelejā, nosūtot elektroniskā pasta sūtījumā tiesas 2017. gada 21. jūlija lēmumu.

Atbildētājam atkārtoti, pamatojoties uz tiesas 2017. gada 21. jūlija lēmumu, 2017. gada 25. jūlijā paziņojums, prasības pieteikuma noraksts, paskaidrojuma veidlapa nosūtīti uz viņa norādīto uzturēšanās adresi Īrijā ar Īrijas kompetentās iestādes starpniecību saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{2} panta pirmās daļas 1. punktu un pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 13. novembra regulas (EK) Nr. 1393/2007 par tiesas un ārpustiesas civillietu vai komerclietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs (dokumentu izsniegšana), un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1348/2000 4. pantu, nosakot termiņu rakstveida paskaidrojumu sniegšanai 30 dienas, skaitot no dienas, kad prasības pieteikums izsniegts atbildētājam.

Tiesā 2017. gada 14. un 17. augustā kā neizsniegti no Īrijas kompetentās iestādes saņemti atpakaļ atbildētājam sūtītie dokumenti ar norādi, ka atbildētājs nav zināms norādītajā adresē.

Prasītāja 2017. gada 21. augustā tiesu informējusi par atbildētāja elektroniskā pasta adresi.

Tiesa 2017. gada 22. augustā atbildētājam uz prasītājas norādīto viņa elektroniskā pasta adresi nosūtījusi paziņojumu, lūdzot informēt tiesu, vai viņš piekrīt saziņai ar tiesu izmantot elektroniskā pasta adresi.

Tiesā 2017. gada 29. augustā no atbildētāja tiesas elektroniskajā pastā saņemts iesniegums, kurā viņš norādījis, ka piekrīt saziņai ar tiesu izmantot elektronisko pastu.

Tiesa 2017. gada 30. augustā uz atbildētāja elektronisko pastu nosūtījusi tiesas paziņojumu par prasītājas prasības pieteikuma pieņemšanu un civillietas ierosināšanu, prasības pieteikuma norakstu, paskaidrojuma veidlapu, tiesas 2017. gada 21. jūlija lēmumu.

Tiesā līdz lietas izskatīšanai nav saņemts atbildētāja paskaidrojums par celto prasību.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56. panta 6.^{1} daļas noteikumiem tiesas dokumentus piegādā elektroniskā pasta sūtījumā, ja lietas dalībnieks paziņojis tiesai, ka viņš piekrīt saziņai ar tiesu izmantot elektronisko pastu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1} panta pirmās daļas 4. punkta noteikumiem, ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56. pantā noteiktajā kārtībā, izņemot tā devītajā daļā paredzēto gadījumu, uzskatāms, ka personai ir paziņots par procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu, un tiesas dokumenti ir izsniegti trešajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar elektroniskā pasta sūtījumu.

Tādējādi pie minētiem, lietā konstatētiem faktiem un tos apstiprinošiem apstākļiem tiesa atzīst, ka atbildētājam par tiesā celto prasību un lietas izskatīšanu ir paziņots atbilstoši Civilprocesa likuma noteikumiem, un paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, un lieta izskatāma, pamatojoties uz lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem.

M o t ī v u d a ļ a

Pārbaudot un izvērtējot lietā esošos rakstveida pierādījumus to kopumā, tiesa atzīst, ka prasītājas prasība par uzturlīdzekļu piedziņu dēla uzturam ir pamatota, likumīga un apmierināma pilnībā tālāk minēto apsvērumu dēļ.

No tiesai pieejamās Iedzīvotāju reģistra datu bāzes konstatējams, ka prasītāja, 2006. gada 22.jūnijā reģistrējot laulību, mainījusi uzvārdu uz /Nosaukums/.

Ar prasības pieteikumam pievienoto dēla /pers. C/ dzimšanas apliecības kopiju (lietas 7. lapa) prasītāja pierādījusi, ka dēls uz lietas izskatīšanas dienu ir 14 gadus vecs, kā arī to, ka par bērna māti ir reģistrēta prasītāja, bet par bērna tēvu ir reģistrēts atbildētājs.

Tiesai nav šaubu par to, ka pušu nepilngadīgā dēls šobrīd dzīvo kopā ar prasītāju, tādējādi atrodoties viņas ikdienas aprūpē un uzraudzībā, jo atbildētājs nav cēlis iebildumus pret minēto faktu.

Tiesa atzīst, ka visi iepriekš minētie, lietā konstatētie fakti veido likumīgu un pietiekošu pamatu prasītājas tiesībām uz prasījumu par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam, jo saskaņā ar Civillikuma 179. panta pirmās, otrās un piektās daļas noteikumiem vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu un pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Bet minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumu Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2., 2.2. punktu katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā - katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015. gada 24. novembra noteikumu Nr. 656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" 2. punktu minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros sākot ar 2017. gada 1. janvāri ir 380 *euro*.

Tādējādi pēc matemātiska aprēķina (30 % no 380 EUR=0,3x380 EUR=114 EUR) bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai mēnesī maksājamais minimālais uzturlīdzekļu apmērs neatkarīgi no vecāka spējām uzturēt bērnu un mantiskā stāvokļa no 2017. gada 1. janvāra ir 114 EUR mēnesī.

Prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus dēla uzturam valstī noteiktajā minimālajā apmērā.

Tādēļ tiesa uzskata, ka nav tiesiskas nozīmes ne atbildētāja spēju uzturēt bērnu, ne viņa ienākumu un mantiskā stāvokļa izvērtējumam, jo minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, ir noteicis Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Tādējādi no atbildētāja nosakāmais uzturlīdzekļu apmērs nepilngadīgā dēla uzturam nav saistāms un samērojams ne ar atbildētāja mantisko stāvokli, ne atbildētāja spējām uzturēt bērnu, ne ar bērna vajadzībām.

Tiesai nav pamata apšaubīt to, ka atbildētājs nenodrošina dēlu ar minimālo uzturlīdzekļu apmēru ik mēnesi, jo viņš nav cēlis iebildumus pret minēto prasībā norādīto faktu.

Tiesa atzīst, ka pie minētiem apstākļiem, izvērtējot lietā esošos un pārbaudītos rakstveida pierādījumus to kopumā, prasītājas prasība ir apmierināma pilnībā. No atbildētāja prasītājas labā dēla /pers. C/ uzturam piedzenami uzturlīdzekļi 114 EUR apmērā mēnesī līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai, bet ne mazāk par Ministru kabineta valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Pēc prasītājas lūguma un saskaņā ar Civilprocesa likuma 205. panta pirmās daļas 1. punkta noteikumiem uzturlīdzekļu piedziņa uzsākama nekavējoši ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu tiesā 2017. gada 27. janvāri.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 42. panta pirmās daļas noteikumiem no atbildētāja valsts ienākumos piedzenami tiesas izdevumi.

Civilprocesa likuma 42. panta pirmā daļa nosaka, ka „tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai."

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35. panta pirmās daļas 3. punkta noteikumiem prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu. Konkrētajā gadījumā valsts nodeva saskaņā ar Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punkta „a" apakšpunktu un matemātisku aprēķinu ir nosakāma 205,20 EUR apmērā (114 EUR x 12mēneši=1368 EUR; 15% no 1368 EUR=1638 EURx0,15=205,20 EUR) bet izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu to faktiskajā apmērā lietā ir 3,56 EUR (lietas 2. lapa). Tādējādi no atbildētāja valsts ienākumos piedzenami tiesas izdevumi – valsts nodeva 205,20 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 3,56 EUR, kopā 208,76 EUR, jo prasītāja no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 3. punkta noteikumiem ir atbrīvota.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta noteikumiem atbildētājam nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei daļā par valsts ienākumos piedzītajiem tiesas izdevumiem – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8. pantu, 34. panta pirmās daļas 1. punkta „a" apakšpunktu, 35. panta pirmās daļas 3. punktu, 42. panta pirmo daļu, 45., 97., 193., 204.[1] pantu, 205. panta pirmās daļas 1. punktu, 250.[27] panta pirmo, otro daļu, 440. [2], 440. [3] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

apmierināt pilnībā prasītājas /pers. A/ maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam.

Piedzīt no atbildētāja /pers. B/ par labu prasītājai /pers. A/ uzturlīdzekļus bērna – dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, dzimis /datums/, uzturam uzturlīdzekļus 114 EUR (simt četrpadsmit *euro*) mēnesī līdz bērna 18 gadu vecuma sasniegšanai, bet ne mazāk par Ministru kabineta valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Uzturlīdzekļu samaksa veicama prasītājas /pers. A/ kontā Nr. /konta numurs/ AS „SEB banka".

Uzturlīdzekļu piedziņu uzsākt nekavējoši, sākot ar 2017. gada 27. janvāri.

Piedzīt no atbildētāja /pers. B/ valsts ienākumos tiesas izdevumus – valsts nodevu 205,20 EUR (divsimt piecus *euro* 20 centus) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus par tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 3,56 EUR (trīs *euro* 56 centus), kopā 208,76 EUR (divsimt astoņus *euro* 76 centus).

Valsts nodevas 205,20 EUR samaksa veicama Valsts kases kontā Nr. LV55TREL1060190911200 Valsts kasē.

Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu par tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 3,56 EUR samaksa veicama Tiesu administrācijas, reģistrācijas Nr. 90001672316, kontā Nr. LV51TREL2190458019000 Valsts kasē.

Tiesas izdevumu samaksu apliecinoši dokumenti iesniedzami Cēsu rajona tiesas kancelejā.

Noteikt atbildētājam /pers. B/ termiņu labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesas izdevumu 208,76 EUR apmērā piedziņu valsts ienākumos – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu daļā par uzturlīdzekļu piedziņu prasītāja /pers. A/ var pārsūdzēt Vidzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Cēsu rajona tiesā.

Spriedumu atbildētājs /pers. B/ var pārsūdzēt Vidzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma noraksta izsniegšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Cēsu rajona tiesā.

Tiesnese (personiskais paraksts) D. Ročāne

NORAKSTS PAREIZS

Cēsu rajona tiesas tiesnese D. Ročāne

Cēsis 13. 12. 2017